

A NŐKKEL SZEMBENI DISZKRIMINÁCIÓ TILALMÁRÓL

A NŐKKEL SZEMBENI HÁTRÁNYOS MEGKÜLÖNBÖZTETÉS MINDEN FORMÁJÁNAK KIKÜSZÖBÖLÉSÉRŐL SZÓLÓ, 1979. XII. 18-ÁN, NEW YORKBAN ELFOGADOTT EGYZEMÉNY KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYVE

„A jelen Jegyzőkönyv Résztes Államai,

2. Cikk

megjegyezve, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmánya megerősíti a hitet az alapvető emberi jogokban, az emberi személy méltóságában és értékében, valamint a férfiak és nők egyenlő jogaiban,

szintén megjegyezve, hogy az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata kimondja, hogy valamennyi ember szabadnak, és méltóságában, illetve jogaiban egyenlőnek született, és hogy mindenkit megillet a Nyilatkozatban megjelenített valamennyi jog és szabadságjog mindenfajta megkülönböztetés nélkül, ideértve a nem alapján történő megkülönböztetést,

emlékeztetve arra, hogy az Emberi Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya és más nemzetközi emberi jogi dokumentumok tiltják a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetést,

szintén emlékeztetve a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló Egyezményre (továbbiakban: Egyezmény), amelyben a Résztes Államok elítélik a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetést annak valamennyi formájában, és megállapodnak abban, hogy minden alkalmas eszközzel és késedelem nélkül törekednek a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés megszüntetésére,

megerősítve elkötelezettségüket, hogy biztosítják a nők számára valamennyi emberi jog és alapvető szabadságjog teljes és egyenlő élvezetét, és hogy hatékony lépéseket tesznek ezen jogok és szabadságjogok megsértésének megelőzésére,

a következőkben állapodtak meg.

1. Cikk

A jelen Jegyzőkönyv Résztes Állama (továbbiakban: Résztes Állam) elismeri a Nőkkel Szembeni Hátrányos Megkülönböztetés Kiküszöböléséről Foglalkozó Bizottság (továbbiakban: Bizottság) illetékességét arra, hogy a 2. Cikk alapján hozzá továbbított közléseket átvegye és megvizsgálja.

Beadvánnyal fordulhatnak a Bizottsághoz a Résztes Államok valamelyikének joghatósága alá tartozó egyének, egyének csoportjai, illetve a nevükben eljáró más személyek, akik azt állítják, hogy az Egyezményben rögzített valamely jogukat a szóban forgó Résztes Állam megsértette. Ilyen közlést egyének vagy egyének csoportjai nevében csak beleegyezésükkel lehet tenni, kivéve, ha a beadvány készítője bizonyítani tudja, hogy az érintettek beleegyezése nélkül, de azok nevében jár el.

3. Cikk

A beadványt írásban kell beterjeszteni és az nem lehet névtelen. Nem fogadhat el a Bizottság olyan beadványt, amely olyan, az Egyezményben Résztes Államot érint, amelyik a jelen Jegyzőkönyvnek nem részese.

4. Cikk

1. A Bizottság csak akkor foglalkozhat egy beadvánnyal, miután megállapította, hogy a panasztévő valamennyi hazai jogorvoslati lehetőségét kimerítette, kivéve, ha a jogorvoslati eljárás indokolatlanul elhúzódik, illetve nem valószínű, hogy hatékony megoldásra vezet.

A Bizottságnak el kell utasítania a beadványt, amennyiben:

ugyanazt az esetet a Bizottság már megvizsgálta, vagy azt már egyéb nemzetközi vizsgálati vagy rendezési eljárás során vizsgálják;

az összeegyeztethetetlen az Egyezmény rendelkezéseivel;

az nyilvánvalóan megalapozatlan, illetve tényekkel kellően nem alátámasztott;

a beadvány benyújtásával a panasztévő visszaél beterjesztési jogával;

a beadvány tárgyát képező tényállás még azt megelőzően következett be, hogy az érintett Résztes

Államban a Jegyzőkönyv hatályba lépett volna, kivéve, ha a tényállás a hatályba lépést követően is fennállt.

5. Cikk

A beadvány kézhezvétele után és az érdemi döntés meghozatala előtt a Bizottság bármikor felkérheti az érintett Részes Államot, hogy hozzon ideiglenes intézkedéseket annak érdekében, hogy megakadályozza jövátehetetlen kár okozását az állítólagos jogsértés áldozatának vagy áldozatainak.

Ha a Bizottság a jelen Cikk 1. pontja alapján mérlegelési jogát gyakorolja, az még nem jelent a beadvány betervezhetőségéről vagy érdemi részéről szóló döntést.

6. Cikk

Amennyiben a Bizottság nem tartja a beadványt elutasítandónak az érintett Részes Állam tájékoztatása nélkül, és amennyiben az egyének vagy az egyének csoportjai beleegyeznek személyazonosságuk nyilvánosságra hozatalába az érintett Részes Állam felé, a Bizottság a jelen Jegyzőkönyv alapján hozzá benyújtott minden beadványról bizalmasan tájékoztatja az érintett Részes Államot.

Az érintett Részes Állam a bizottsági közlés átvételétől számított hat hónapon belül köteles írásbeli magyarázatot vagy nyilatkozatot eljuttatni a Bizottsághoz, és abban felvilágosítást adni az ügyről és az általa esetleg alkalmazott jogorvoslatról.

7. Cikk

A Bizottság a jelen Jegyzőkönyv alapján hozzá eljuttatott beadványokat azon információk figyelembevételével vizsgálja meg, amelyeket egyének, egyének csoportjai, vagy nevükben mások, illetve az érintett Részes Állam bocsátottak rendelkezésére – feltéve, hogy ezeket az információkat minden érintett félnek továbbították.

A Bizottság a jelen Jegyzőkönyv alapján hozzá eljuttatott beadványokat zárt ülésen tárgyalja.

A beadvány megvizsgálását követően a Bizottság az érintett feleknek megküldi a beadvánnyal kapcsolatos véleményét és esetleges ajánlásait.

A Részes Állam köteles a Bizottság véleményét és esetleges ajánlásait kellő alapossággal megvizsgálni és ezekre a Bizottságnak hat hónapon belül írásbeli választ adni. A válaszban tájékoztatást kell adni minden olyan esetleges intézkedésről is, amelyet az érintett Állam a Bizottság véleményének és ajánlásainak fényében hozott.

5. A Bizottság felkérheti a Részes Államot, hogy a Bizottság véleménye, ajánlásai alapján hozott intézkedésekről további információkkal szolgáljon. E tájékoztatási kötelezettségét a Részes Állam teljesítheti – amennyiben a Bizottság úgy látja jónak – az Egyezmény 18. Cikkének értelmében elkészítendő soron következő jelentésében is.

8. Cikk

Amennyiben a Bizottságnak olyan megbízható információ jut birtokába, miszerint egy Részes Államban az Egyezményben foglalt jogokat súlyosan vagy rendszeresen megsértik, a Bizottság felkéri az érintett Részes Államot, működjön közre az információ kivizsgálásában, és e célból nyújtsa be a szóban forgó információval kapcsolatos észrevételeit is.

Az érintett Részes Állam által benyújtott észrevételek, illetve bármely más rendelkezésére álló, megbízható információ alapján a Bizottságnak jogában áll kijelölni egy vagy több tagját, hogy vizsgálatot folytasson le, s arról a Bizottságnak mihamarabb jelentést tegyen. Indokolt esetben – és az érintett Részes Állam hozzájárulásával – a vizsgálat akár a helyszíni látogatást is magában foglalhatja.

A vizsgálat során feltárt tényeket, azok tanulmányozását követően, a Bizottság megküldi az érintett Részes Államnak esetleges kommentárjaival és ajánlásaival együtt.

Az érintett Részes Állam a Bizottság által megküldött vizsgálati tények, kommentárok és ajánlások kézhezvételétől számított hat hónapon belül köteles észrevételeit a Bizottságnak megküldeni.

Az ilyen vizsgálatokat bizalmasan kell lefolytatni, és az eljárás minden szakaszában törekedni kell a Részes Állam együttműködésének biztosítására.

9. Cikk

A Bizottság felkérheti az érintett Részes Államot, hogy az Egyezmény 18. Cikke értelmében készített jelentésében térjen ki bármely olyan intézkedés részleteire is, amelyeket a jelen Jegyzőkönyv 8. Cikke alapján lefolytatott vizsgálat nyomán hozott.

A 8. Cikk 4. pontjában említett hat hónapos időszak elteltével a Bizottság szükség esetén felkérheti az érintett Részes Államot, hogy adjon tájékoztatást az említett vizsgálat nyomán hozott intézkedésekről.

10. Cikk

A jelen Jegyzőkönyv aláírásakor, megerősítésekor vagy az ahhoz való csatlakozáskor minden Részes

Államnak jogában áll kinyilvánítani, hogy nem ismeri el a Bizottságnak a 8. és 9. Cikkben foglalt illetékségét.

2. Bármely Részes Állam, amely a jelen Cikk 1. pontjában foglaltaknak megfelelő nyilatkozatot tett, bármikor visszavonhatja azt a Főtitkárhoz eljuttatott értesítés útján.

11. Cikk

A Részes Államnak minden szükséges lépést meg kell tennie annak érdekében, hogy a joghatósága alatt álló egyének ne legyenek kitéve bántalmazásnak vagy megfélemlítésnek a jelen Jegyzőkönyv alapján a Bizottsághoz benyújtott panasz következményeként.

12. Cikk

A Bizottság az Egyezmény 21. Cikke alapján készülő éves jelentéséhez összefoglalót csatol a jelen Jegyzőkönyv alapján végzett tevékenységéről.

13. Cikk

Valamennyi Részes Állam vállalja, hogy az Egyezményt és a jelen Jegyzőkönyvet széles körben terjeszti, annak megfelelő nyilvánosságot biztosít, valamint biztosítja a hozzáférést a Bizottság nézetéről és ajánlásairól szóló információkhoz, különös tekintettel az adott Részes Államot érintő ügyekben.

14. Cikk

A Bizottság kidolgozza saját eljárási szabályait, amelyeket a jelen Jegyzőkönyv által ráruházott feladatainak gyakorlásakor követ.

15. Cikk

A jelen Jegyzőkönyv aláírásra nyitva áll minden olyan állam számára, amely az Egyezményt aláírta, megerősítette, vagy ahhoz csatlakozott.

A jelen Jegyzőkönyvet meg kell erősítenie minden olyan államnak, amely az Egyezményt ratifikálta, vagy ahhoz csatlakozott. A megerősítési okiratot az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál kell letétbe helyezni.

A jelen Jegyzőkönyv csatlakozásra nyitva áll minden olyan állam számára, amely az Egyezményt megerősítette, vagy ahhoz csatlakozott.

A Jegyzőkönyvhöz csatlakozni a csatlakozási okiratnak az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál történő letétbe helyezésével lehet.

16. Cikk

A jelen Jegyzőkönyv a tizedik megerősítő vagy csatlakozási okiratnak az Egyesült Nemzetek Főtitkáránál történő letétbe helyezésétől számított három hónap elteltével lép hatályba.

A Jegyzőkönyvet megerősítő, vagy ahhoz annak hatályba lépését követően csatlakozó államok vonatkozásában a Jegyzőkönyv a megerősítő vagy csatlakozási okirat letétbe helyezésétől számított három hónap elteltével lép hatályba.

17. Cikk

A jelen Jegyzőkönyvhöz fenntartás nem fűzhető.

18. Cikk

Bármely Részes Állam kezdeményezheti a jelen Jegyzőkönyv módosítását, és a javasolt módosítás szövegét az Egyesült Nemzetek Főtitkárának benyújthatja. A Főtitkárnak minden módosítási javaslatot közölnie kell a Részes Államokkal, azzal a kéréssel egyetemben, hogy értesítsék arról, ha egyetértenek a Részes Államok konferenciájának összehívásával a módosítási javaslat megvitatása és az arról történő szavazás céljából. Amennyiben a Részes Államok legalább egyharmada egyetért a konferencia összehívásával, a Főtitkár összehívja a konferenciát az Egyesült Nemzetek égisze alatt. A konferencián jelen lévő és szavazó Részes Államok többsége által elfogadott módosítást jóváhagyásra az Egyesült Nemzetek Közgyűlése elé kell utalni.

A módosítás akkor lép hatályba, amikor azt az Egyesült Nemzetek Közgyűlése jóváhagyta, és a jelen Jegyzőkönyv Részes Államainak kétharmada saját alkotmányos eljárásának megfelelően elfogadta.

Amikor a módosítás hatályba lép, az azokra a Részes Államokra nézve bír kötelező erővel, amelyek azt elfogadták, a többi Részes Államra nézve pedig továbbra is a jelen Jegyzőkönyv rendelkezései és a korábbi, általuk is elfogadott módosítások irányadók.

19. Cikk

Bármely Részes Állam jogosult a jelen Jegyzőkönyvet az Egyesült Nemzetek Főtitkárához intézett írásbeli közléssel felmondani. A felmondás a közlésnek a Főtitkár által történő átvétele után hat hónappal válik hatályossá.

A felmondás nem érinti a jelen Jegyzőkönyv előírásainak folyamatos alkalmazását a 2. Cikk alapján benyújtott bármely értesítés vagy a 8. Cikk alapján

indított bármely vizsgálat vonatkozásában a felmondás hatályba lépését megelőző időszakban.

20. Cikk

Az Egyesült Nemzetek Főtitkára minden államot értesíteni köteles:

a jelen Jegyzőkönyv bármely állam által történő aláírásáról, megerősítéséről, illetve ahhoz történő csatlakozásáról;

a jelen Jegyzőkönyv és a 18. Cikk alapján történő minden módosítás hatályba lépésének időpontjáról;

a 19. Cikk alapján történő minden felmondásról.

21. Cikk

A jelen Jegyzőkönyvet, amelynek arab, kínai, angol, francia, orosz és spanyol szövege egyaránt hiteles, az Egyesült Nemzetek irattárában kell letétbe helyezni.

Az Egyesült Nemzetek Főtitkára a jelen Jegyzőkönyv hitelesített másolatait az Egyezmény 25. Cikkében említett valamennyi államnak megküldi.

(A nők elleni diszkrimináció minden formáját tilalmazó egyezményt 1979. december 18-án írták alá, és 1981-ben lépett hatályba. Jelenleg 165 állam a részese. Az itt közölt kiegészítő jegyzőkönyv egyéni panaszjogot biztosít az egyezmény megsértése miatt az annak végrehajtását ellenőrző ENSZ-bizottsághoz.)